Dainava "Palikime Pėdsaką" 2016

43-oji Lituanistinio švietimo savaitė

Ruošia JAV LB
Švietimo Taryba

Šiais metais 43-oje lituanistinio švietimo savaitėje Dainavoje savo veiklą pristatė net 15 JAV ir vienos Kanados lituanistinių mokyklų atstovai. Bendraminčių gretose susibūrę dalyviai, turėjo puikią progą bendrauti, kurti, pasimokyti iš kitų ir pasidalyti savo pedagogine patirtimi.

Oficiali 43-oji lituanistinio švietimo savaitė prasdėjo į renginį atvykusių mokyklų pristatymu. Atstovai, pristatantys savo mokyklas, džiaugėsi mokyklos pasiekimais, kalbėjo apie sprendžiamas problemas, rūpesčius, pristatė savo mokyklos viziją, misiją, veiklos tikslus, uždavinius ir prioritetus.

Rugpjūčio 8d. Pirma diena stovykloje

Odeta Tumėnaitė-Bražėnienė

Odeta Tumėnaitė-Bražėnienė pagal specialybę – lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja. Tačiau jau virš 30 metų yra Lietuvos tautodailės sąjungos narė: karpytoja, grafikė, margučių margintoja, dalyvavusi šimtuose pačių įvairiausių parodų, sukūrusi tūkstančius kūrinių, kurie pasklidę po visą pasaulį. Autorei suteiktas Meno kūrėjo statusas ir tradicinio meistro sertifikatas. O. Bražėnienė už tradicinės kultūros puoselėjimą ir skleidimą yra apdovanota Kultūros ministerijos premijomis (2009 ir 2014 m.) 2007 m. nominuota geriausia liaudies meistre ir apdovanota „Aukso vainiku“ – aukščiausiu tautodailininkų apdovanojimu. Didelis menininkės pripažinimas – 2014 m. Lietuvos Nacionalinio muziejaus išleista naujos serijos „Tradicijos ir dabartis“ knyga: „Odeta Tumėnaitė Bražėnienė. Karpiniai. Raižiniai. Margučiai“.

Tautodailininkė ne tik aktyvi kūrėja. Ji savo kūrybos subtilybes perduoda įvairiuose seminaruose, kūrybinėse stovyklose, pleneruose. Skaito pranešimus tarptautinėse konferencijose. Apie tradicinį meną renka medžiagą, sistemina ir išleidžia populiarias mokomojo pobūdžio knygas: „Mokomės karpyti“ (2008 m.), „Margučių marginimas Aukštaitijoje“ (2012 m.), „Popierinės užuolaidėlės“ (2014 m.)

Čia su vyru inžinieriumi Jurgiu užaugino du sūnus ir dvi dukras. Bražėnų šeima 2009 m. nominuota kūrybiškiausia Lietuvos šeima. Dukra Adelė 2014 m. gavo Lietuvos moksleivių liaudies dailės konkurso „Sidabro vainikėlis“ aukščiausiąjį apdovanojimą už margučius.

paskaitos:

Kalbėti apie meną yra labai neįdomu, meną reikia matyti.

Tradicinė lietuvių grafika: karpiniai, lino ir medžio raižiniai

Paskaitos metu su gausiais pavyzdžiais buvo pristatoma lietuvių liaudies grafika: jos istorija ir dabartis. Pristatomi senieji XIX a lietuvių sakralinės tematikos medžio raižiniai ir šiuolaikinių meistrų tradiciniai medžio ir lino raižiniai. Jų kūrybos ypatumai ir tematika. Kaip atskira liaudiškos grafikos sritis išskiriami vaizduojamojo pobūdžio karpiniai - paveikslai.

Popieriaus karpinių pritaikymo galimybės

Autorė pasiremdama savo 30 metų kūrybos ir edukacijų patirtimi bei savo išleista mokomąja knyga „Mokomės karpyti“ plačiai pristato popieriaus karpinių pritaikymo galimybes. Apžvelgiami taikomojo pobūdžio tradiciniai karpiniai: popierinės užuolaidėlės, paveikslų rėmai, lentynų ir žibalinių lempų papuošimai, servetėlės. Taip pat daug dėmesio skiriama šiuolaikinėms karpinių pritaikymo galimybėms, tai: atvirukai, kvietimai, knygų skirtukai, exlibrisai, knygų iliustracijos, margučių puošimas, karpiniai puošti buičiai Kalėdoms ... Buvo pateikiama daug pavyzdžių.

Tradiciniai margučių marginimo būdai

Buvo pristatomi senieji lietuviški Velykų papročiai ir tradicijos, margučių spalvų ir raštų reikšmė. Taip pat pristatomi tradiciniai lietuviškų margučių marginimo būdai: marginimas augalais, skutinėjimas ir marginimas karštu vašku. Buvo supažindinama su žymiausiais šiuolaikiniais Lietuvos margučių margintojais. Įdomumo dėlei trumpai pristatomos ir naujos margučių marginimo technikos.

Rugpjūčio 9d. Antra diena stovykloje

Elena Marcelionienė (Mieldažytė) gimė 1949 m. Marijampolės apskrityje Pentupių kaime ūkininko šeimoje. Vaikystė prabėgo Sibiro tremtyje. Baigė lituanistikos ir žurnalistikos studijas Vilniaus universitete, apgynė socialinių mokslų daktaro disertaciją. Dirbo mokslinį ir pedagoginį darbą. Yra lietuvių kalbos vadovėlių autorė ir bendraautorė: elementoriaus „Vyturėlis“, skaitinių „Mūsų metai“, vadovėlio „Du gaideliai“ ir mokytojo knygos Lenkijos lietuviams, elementoriaus komplekto „Šaltinėlis“, vadovėlių komplektų II klasei „Šaltinėlis“ ir „Naujasis šaltinis“, vadovėlių komplektų III ir IV klasei „Šaltinis“ ir „Naujasis šaltinis“ ir kt. Vadovėlių „Šaltinėlis“, „Šaltinis“ ir „Naujasis šaltinis“ išleista jau apie dvidešimt leidimų. Parašė daug mokslinių ir metodinių straipsnių lietuvių kalbos ugdymo klausimais. Naujausi darbai: metodinės priemonės mokytojams „3–4 klasių mokinių skaitymo gebėjimų ugdymas“ teorinė dalis, vadovėlio lituanistinėms mokykloms „Aš − pirmokas“ komplektas.
Leidyklos „Šviesa“ II klasės vadovėlis „Naujasis šaltinis” pelnė geriausio Europos vadovėlio („Best European Schoolbook awards 2010“) apdovanojimą. Vadovėlį, pagal naujas Pradinio ugdymo bendrąsias programas parengė autorės Elena Marcelionienė ir Vida Plentaitė.
Lietuvių kalbos pradinio ugdymo turinio iniciatorė ir kūrėja, aktyvi švietimo reformos dalyvė Elena Marcelionienė 2010 metais įvertinta ordinu ,,Už nuopelnus Lietuvai“ medaliu.
Prelegentė su vyru Broniumi užaugino dukrą ir sūnų.

Elena Marcelionienė

Paskaitos:

Lietuvių kalbos vadovėlis lituanistinėms mokykloms „AŠ - PIRMOKAS“

Paskaita skirta supažindinti lituanistinių mokyklų I klasės mokytojus su nauju mokymo priemonių komplektu „Aš − pirmokas“, kurį sudaro vadovėlis, du pratybų sąsiuviniai ir mokytojo knyga. Šis komplektas − Čikagos lituanistinės mokyklos projektas, kurį inicijavo ir kuriam vadovavo Laima Apanavičienė. Mokytojai buvo supažindinti su komplekto koncepcija: sudarymo principais, paskirtimi, tikslais, lietuvių kalbos ugdymo/si nuostatomis ir turiniu, atskleista siūloma kalbinio ugdymo/si plačiaja prasme sistema I klasėje ir jos sąsajos su kitomis klasėmis. Be to, mokytojams buvo trumpai paaiškinti skaitymo mokymosi pradžios, arba pradinio skaitymo, elementaraus kalbos sandaros supratimo (kiek reikalinga I klasėje) teoriniai pagrindai. Paskaitoje buvo aptarta, kaip kūrybiškai naudoti vadovėlį ir pratybų sąsiuvinius ugdant visas mokinio kalbinės veiklos rūšis: kalbėjimą, klausymą, skaitymą ir rašymą.

Lietuvių kalbos ugdymo sąsajos I ir II klasėje

Kiekvienas mokytojas, pradėdamas dirbti I klasėje, gerai supranta, kaip svarbu pažinti atėjusių į šią klasę vaikų lygį, ypač kiekvieno vaiko lietuvių kalbos gebėjimus, kad tikslingiau ir kryptingiau būtų galima organizuoti visą ugdymo procesą. Labai svarbu numatyti ir perspektyvą: ko bus siekiama II klasėje, netgi kokie iššūkiai vaiko laukia aukštesnėse klasėse. Todėl paskaitoje buvo aptarta detalizuota lietuvių kalbos ugdymo/si plačiaja prasme programa: konkretizuoti sakytinės kalbos, skaitymo ir literatūrinio lavinimo, rašymo, kalbos sandaros pažinimo tikslai – ko turėtų būti siekiama I ir II klasėje. Mokytojai buvo supažindinti su temų lentele, kad galėtų palyginti, kaip II klasėje tęsiami pirmaisiais mokslo metais pradėti darbai, kokios naujos temos numatomos. Labai svarbu, kad II (taip pat ir kitų) klasių mokytojai pasakytų savo nuomonę, pateiktų siūlymų dėl lietuvių kalbos ugdymo turinio šiose klasėse. Todėl paskaita buvo baigta diskusija.

Kaip dirbti su vadovėlio „Aš – pirmokas“ komplektu

Praktinio užsiėmimo metu pirmų klasių mokytojai išsamiai susipažino su vadovėlio komplektu „Aš – pirmokas“. Jie analizavo vadovėlio ir pratybų sąsiuvinių temas, joms skirtų puslapių sandarą, iliustracijas, tekstus, užduotis, apmąstė ir vertino pateiktą medžiagą. Mokytojai projektavo, kaip su šia medžiaga dirbti pamokoje: kokių tikslų siekti, kaip diferencijuoti darbą, kaip susieti vadovėlio ir pratybų sąsiuvinio užduotis, kokį planavimo variantą pasirinkti. Mokytojai galėjo įvertinti mokytojo knygoje pateiktus temų paaiškinimus, siūlė naujų idėjų, dalijosi patirtimi. Buvo improvizuojama, žaidžiama, kuriama.

Rugpjūčio 10d. Trečia diena stovykloje

Dr. Augustinas Idzelis

Dr. Augustinas Idzelis _ istorikas, geografas, advokatas, visuomenės veikėjas gimė Telšiuose. Nuo 1944 m. rudens iki 1948 m, gruodžio mėn. šeima gyveno pabėgėlių stovyklose Vokietijoje. Kaip ir daugelis lietuvių atplaukė į JAV ir nuo 1951 metų Idzeliai persikėlė į Cleveland, Ohio, kur augo lietuvių kolonija ir vyko gyvas kultūrinis gyvenimas. 1956 m. Augustinas Idzelis baigė Šv. Jurgio parapinę mokyklą. 1964 m. A. Idzelis įgijo istorijos bakalauro laipsnį Western Reserve universitete. Toliau tęsė istorijos ir rusų kalbos studijas University of Michigan (1964-1967). A. Idzelis, kaip Studentų ateitininkų sąjungos pirmininkas, organizavo studijų dienas ir vasaros stovyklas. 1968 m. A. Idzelis pradėjo geografijos studijas Kent State universitete. Čia A. Idzelis prisidėjo prie II Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso organizavimo. Jo pastangomis 1971 m. Kent State universitete įvyko kongreso studijiniai kursai.
1978 m., apgynęs disertaciją tema „Vakarų Sibiro naftos ir gamtinių dujų resursų vystymas“ A. Idzelis įgijo geografijos mokslų daktaro laipsnį. 1973-1986 m. A. Idzelis dėstė geografijos kursus Kent State universitete. Jis skaitė mokslinius pranešimus geografinėmis ir lituanistinėmis temomis Akron, Cleveland, Chicago, Madison, Montreal, New Orleans ir Stockholm. Taip pat dalyvavo kaip paskaitininkas ateitininkų, Fronto bičiulių, santariečių renginiuose bei Dainavos mokytojų tobulinimosi kursuose. 1986 metais A. Idzelis pradėjo teisės studijas Cleveland Marshall College of Law. Laimėjo pirmą vietą kolegijos “Brief” (trumpos teisinės argumentuotės) rašinio konkurse ir tapo Moot Court (Universiteto inscenizuoto teismo) nariu. 1990 m. išlaikė Ohio Bar egzaminą ir pradėjo dirbti advokatų Jerome Silver & Associates įstaigoje. 2000 m. atidarė privačią praktiką, kur dirbo iki 2006 m., kol šeima persikėlė į Ilinojų. Čia dr. Idzelis buvo priimtas į Illinois Bar ir turi teisę užsiimti advokato praktika Ilinojaus valstijoje.
Dr. Augustinas Idzelis – Lituanistikos tyrimo ir studijų centro valdybos pirmininkas A. Idzelis 1975 m. sukūrė lietuvišką šeimą su Regina Pliodžinskaite, informacinių technologijų specialiste. Užaugino tris sūnus: Mindaugą (1980), Aidą (1984) ir Vytą (1989). Visi lankė lituanistinę mokyklą, dalyvavo lietuviškoje veikloje: skautai, ateitininkai, tautinių šokių grupės, “Žaibo” sporto klubas.

Paskaitos:

Prezidento A. Smetonos pasitraukimas iš Lietuvos ir krašto okupacija
1941 metų birželio 14-18 dienomis iš Lietuvos į Sovietų Sąjungą buvo išvežta apie 18 tūkst. žmonių. Daugiausia jų išvežta į Altajaus kraštą, kiti - į Komijos, Tomsko, Novosibirsko sritį, Kazachstaną ir Krasnojarsko kraštą. Po metų beveik pusė lietuvių iš Altajaus krašto buvo išvežti į Jakutijos šiaurę prie Laptevų jūros.
Tai buvo masinių Lietuvos gyventojų trėmimų į Sibirą pradžia. Iš viso iš Lietuvos išvežta daugiau kaip 280 tūkst. gyventojų. Istorinių šaltinių duomenimis, bolševikai iš Lietuvos buvo suplanavę išvežti daugiau kaip 700 tūkst. žmonių.

Asmeninis žvilgsnis į tautos istorijos eigą Lietuvos 100-iui artėjant.
Prelegentas pažvelgė į mūsų tautos istorijos eigą. Kalbėjo apie šeimos ir krašto geneologiją ir istoriją.

Rugpjūčio 11d. Ketvirta diena stovykloje

Amanda Gelažytė-Muliolienė Lietuvoje žinoma iš A.P.P.L.E. veiklos. Unikalus Švietimo ir mokslo ministerijos bei APPLE (Amerikos pedagogų talka Lietuvos švietimui) bendrijos projektas prasidėjo 1991 m. vasarą. Per visą tą laiką beveik 19,000 mokytojų dalyvavo vasaros kursuose ir seminaruose, kurie vyko

įvairiausiuose Lietuvos miestuose. A.P.P.L.E. bendrija buvo įsteigta JAV lietuvių a. A. Vaivos Vėbraitės ir Jūratės Krokytės-Stirbienės iniciatyva 1990 metais. Ši profesinė mokytojų bendrija telkė savanorius iš JAV ir kitų šalių ir APPLE vasaros kursuose nagrinėjo aktualias Lietuvos švietimo reformos temos.

Pradedant 1998 metais, vienuolika metų iš eilės pasišventę Cleveland Lietuvių Bendruomenės veikėjai, kompiuterių specialistai Amanda ir Algirdas Mulioliai, be vasaros seminarų kasmet dar ir sausio bei vasario mėnesiais keliaudavo po įvairias mokyklas Lietuvoje, norėdami supažindinti kuo daugiau mokytojų su kompiuteriais mokyklose bei sustiprinti jų kompiuterinius įgūdžius. Šioje bendrijoje ji turėjo įvairiausių pareigų: buvo vice prezidentė informacinių technologijų reikalams, direktorių tarybos narė, internetinės svetainės tvarkytoja, tinklapio administratorė.

Žinoma Amanda ir Cleveland Lietuvių Bendruomenėje bei JAV lituanistiniame švietime. Kartu su Aldona Kiršteiniene ji išleido knygelę ,,Lietuvių kalbos pratimai: pirmajam pradžios mokyklos skyriui“, paruošė populiarų žodyną jaunimui. Ji pasižymėjusi skautė ir kaip Skaučių seserijos pirmijos vadovybės narė ir kaip Akademinio skautu sąjūdžio filisterė ji yra apdovanota įvairiais žymenimis ir ordinais.

Už nuopelnus Lietuvai A.P.P.L.E. veikloje LR prezidentas Valdas Adamkus 2001 m. sausio 24 d. Amandą Gelažytę-Muliolienę apdovanojo Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordino 1-ojo laipsnio medaliu, o 2013 metais mokytojai Amandai Muliolienei buvo įteiktas JAV LB Krašto valdybos Švietimo premija.

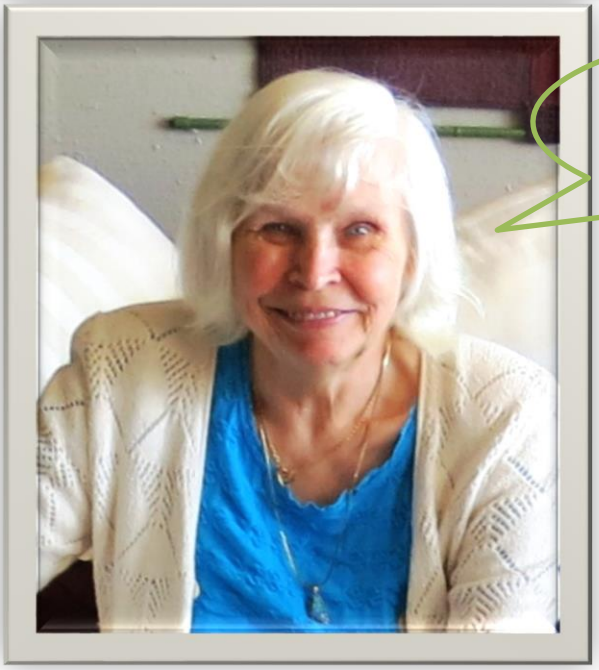

Noriu pacituoti Joną Jablonskį: ,,Maža garbė svetimom kalbom kalbėti, didi gėda savos gerai nemokėti“ .

Amanda Gelažytė-Muliolienė

Paskaitos:

Neigiama anglų kalbos įtaka mūsų mokinių lietuvių kalbai

Paskaitoje prelegentė pristatė savo pastebėjimus, kad Jungtinėse Amerikos Valstijose gimę vaikai auga angliškoje aplinkoje, todėl nenuostabu, kad jie kalba su akcentu ir sakinius pažodžiui verčia iš anglų kalbos. Kaip tobulinti mokinių gebėjimus pakankamai taisyklingai ir sklandžiai kalbėti, kaip plėsti jų žodyną? Į šiuos klausimus prelegentė atsakinėjo pasitelkusi vaizdines priemones ir praktinius pavyzdžius. Power Point programoje pristatė dažniausiai netaisyklingai vartojamus prielinksnius, įvardžius, sangrąžinius žodžius.

Vaizdinės priemonės gramatikos dėstymui

Prelegentė nuoširdžiai dalijosi su seminaro dalyviais savo sukaupta informacija ir patirtimi apie tai, kaip panaudoti vaizdines priemones. Amanda Muliolienė pateikė didelę staigmeną – kiekvienai mokyklai padovanojo po du diskus, kuriuose sukaupta ir paruošta informacija labai palengvins mokytojo darbą, ruošiantis gramatikos pamokoms.

Kaip naudotis ,,Power Point" ir pasiruošti paskaitai

Amanda Muliolienė pabrėžė, kad Power Point programos taikymas mokinių ugdymui atveria naujas galimybes. Pravedusi greitą apklausą apie programos mokėjimo lygį mokytojų gretose, prelegentė mokino įterpti į skaidrę norimus objektus (paveikslėlį, media failą - garso arba video failą), mokino, kaip priversti paveikslėlį "judėti", suderinti garsą ir judesį.

Rugpjūčio 12d. Penkta diena stovykloje

Sigita Šimkuvienė-Rosen

Sigita Šimkuvienė-Rosen gimė, augo ir mokslus baigė Lietuvoje. Prieš išvykdama į JAV ji dirbo mokytoja Tauragėje, buvo aktyvi visuomenininkė, prisilietusi prie įvairių meno šakų, rašė straipsnelius į vietinius laikraščius, su vaikais kurdavo spektakliukus, vaidino Liaudies teatre. Dirbdama Jovarų vidurinėje, pradinėje mokyklose ir Vaikų dienos centre ji išugdė daug jaunųjų tauragiškių.

Pirmą kartą į JAV Sigita atvyko 2000-ųjų vasarą. Padirbėjusi grįžo į Lietuvą, tačiau po kurio laiko likimas ją vėl atvedė į JAV. Kaip ir visiems emigrantams, įsikūrimo pradžia buvo nelengva. Teko dirbti įvairiausius darbus. Šiuo metu dirba Jeilio universiteto Vaikų centre. Dibdama čia ji kiekvienais metais turi paruošti savo kvalifikacijos kėlimo planą, lanko kursus, dalyvauja mokytojų konferencijos.

S. Šimkuvienė ¬nuo pat atvykimo yra aktyvi JAV LB narė, suorganizavusi ne vieną koncertą ar parodą. Ji viena iš Vaivos Vėbraitės lituanistinės mokyklos įkūrėjų. Veiklią visuomenininkę Amerikos lietuviainetruko pastebėti ir išrinko ją didžiausios už Lietuvos ribų veikiančios JAV LB Krašto valdybos pirmininke. Ji – pirmoji ,,trečiabangė", kuriai jau antrą kadenciją patikėta vairuoti LB vairą. Darbų daug, bet ji visur suspėja: organizuoja Lietuvių bendruomenių švietimo, kultūrinę, religinę, visuomeninę, socialinę veiklą, dirba kartu su visais lietuvių sambūriais, aktyviai remia demokratijos bei ekonominių reformų vystymąsi Lietuvoje, palaiko ryšius su lietuviais už JAV ribų. Sigita Šimkuvienė-Rosen ypač džiaugiasi JAV LB KV organizuojama veikla – studentų mainų programa LISS, kurios dėka dešimtys užsienyje besimokančių studentų ir gimnazistų vasarą atlika praktiką Lietuvos įmonėse bei valstybės įstaigose, taip pat bendradarbiauja su spauda, jos straipsnius galima išvysti ,,Drauge", ,,Tėviškės žiburiuose", ,,Dirvoje".

Neseniai iš Lietuvos grįžusi JAV LB Krašto valdybos pirmininkė turėjo daug susitikimų tarp jų ir su LR prezidente Dalia Grybauskaite, dalyvavo PLB Krašto pirmininkų suvažiavime.

S. Šimkuvienė-Rosen gyvena New Haven Connecticut, užaugino 2 dukras, jos anūkė lanko V. Vėbraitės lituanistinę mokyklą.

JAV LB Krašto valdybos pirmininkė

Sigta Šimkuvienė

Paskaita:

JAV Lietuvių Bendruomenė: sudėtis, struktūra, veikla.

Donatas Januta

Donatas Januta gimė 1941 metais Vilniuje, užaugo JAV, į kurias atvyko 1949 metais. Čikagoje baigęs mokyklą, mokslus tęsė Ilinojaus universitete. 1964 m. su pagyrimu baigė Berkeley universitetą Kalifornijoje, įsigydamas bakalauro laipsnį. Metus dirbo elektronikos inžinieriumi prie raketos „Saturn“ montavimo.

1968 m. Kalifornijos universiteto magistrantūros studijose apsigynė teisės daktaro laipsnį. 20 metų vertėsi advokatūra, gynė didesnio masto bylas teismuose, vertėsi privačia praktika, atstovaudamas įvairias verslo įmones. Vienu metu ėjo Kalifornijos valstijos generalinio prokuroro (California Deputy Attorney General) pareigas. Pastaruosius 25 metus verčiasi daugiabučių pastatų statyba ir perstatyba. Per tuos metus jo įmonėje dirbo per 40 lietuvių ,,trečiabangių".

Nors pats Donatas viename interviu yra prisipažinęs, kad baigė tik 3 pradines lietuviškos mokyklos klases, jis puikiai kalba ir rašo lietuviškai. Jo straipsnius lietuviškom temom galima skaityti spaudoje, o 2015 metais Vilniuje išleista Donato Janutos knyga ,,Lietuviški takai”, sudaryta iš autoriaus spaudoje skelbtų straipsnių. Prelegentas užaugino 5 dukras, kurios visos kalba lietuviškai.

Paskaita:

Dvikalbystė

Prelegentas kalbėjo apie dvikalbystės reikšmę ir vertę visuomenėje ir lietuvių išeivijoje. Savo paskaitoje jis rėmėsi pavyzdžiais šeimose. Taip pat apžvelgė lietuvių kalbos mokymosi patirtis kitose šalyse: Baltarusijoje, Ukrainoje, Latvijoje, Lenkijoje, Prūsijoje/Kaliningrade.

Ikimokyklinukų programa ABC

Priešdarželio ir darželio programą, skirtą 4-5 metų vaikams, pristatė Laima Petroliūnienė, Audronė Elvikienė ir Kristina Vyšniauskienė. Programa buvo planuojama orientuojantis į komunikavimo, socialinę, pažinimo, meninę ir muzikinę kompetencijas. Pagal šią programą vaikai bus ugdomi – kūrybiniu metodu, integruotai per žaidimus, sudarant grupėse palankias ugdymui(-si) sąlygas, žadinančias vaikams motyvaciją veikti, pažinti, tyrinėti, atrasti.

4-čių programą parengė mokytojos: Rasa Zakarauskienė (Čikagos mokykla) ir Kristina Vyšniauskienė (MLM), 5-čių programą – mokytojos: Ingrida Ulskis (Čikagos mokykla) ir Živilė Ramašauskienė (MLM). Visos mokytojos turi daugiau nei 10-ies metų mokytojavimo stažą. Sudarant programą buvo iškelti tokie uždaviniai: padėti vaikams pajusti savo galimybes, gebėjimus, palaikyti teigiamas emocijas, tenkinti vaikų poreikius, siekti, kad vaikas jaustųsi saugus ir laisvas, plėsti ir gilinti vaikų supratimą apie Lietuvą, jos gamtą, kultūrą, žmones, lietuvių liaudies tradicijas ir papročius.

Tikimės, kad ši programa palengvins mokytojo darbą, bus naudinga ir naudojama JAV lituanistinėse mokyklose.

Mokytojų atsiliepimai:

Pirmosios dienos įspūdžiai

Pirmadienio rytą pradėjome iškilmingai sugiedodami Lietuvos himną ir pakeldami Lietuvos ir JAV vėliavas. Po skanių pusryčių vaikučiai rinkosi į vaikų programą, o susirinkę mokytojai pradėjo lituanistinio švietimo paskaitų ciklo savaitę. Džiaugiamės, kad susirinko ir savo veiklą pristatė net 17 JAV ir vienos Kanados lituanistinių mokyklų atstovai. Mokyklų direktorės pristatė savo mokyklų pasiekimus, rezultatus, pasidalino rūpesčiais. Atkreiptinas dėmesys, kad šiais metais mažiausiai nusiskundimų buvo dėl metodinės medžiagos, vadovėlių trūkumo. Į Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministeriją buvo laiku išsiųstos paraiškos ir aprūpinta vadovėliais, atributika, priemonėmis. JAV švietimo tarybos atstovė Laima Apanavičienė pasidžiaugė, kad Lietuvos švietimo ir mokslo ministerija įkūrė užsienio lituanistinių mokyklų mokytojų duomenų bazę, į kurią paragino visų mokyklų direktorius nusiųsti savo mokyklose dirbančių mokytojų sąrašus ir nuolat atnaujinti informaciją, kadangi pagaliau pasiektas susitarimas, jog užsienyje dirbančių mokytojų darbo stažas nenutrūksta ir, norintiems grįžti į Lietuvą mokytojauti, bus užskaitytas darbo stažas JAV lituanistinėse mokyklose.

Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos direktorė Goda Misiūnas pasidžiaugė, kad Maironio mokykloje mokosi apie 600 mokinių ir tai yra didžiausia lituanistinė mokykla JAV. Norėdama priimti visus norinčius mokytis ir sudaryti kuo patogesnes sąlygas, mokykla dirba šeštadieniais ir penktadieniais. ,,Svarbiausias mokyklos tikslas – puoselėti lietuvybę ir lietuvišką dvasią", – sakė mokyklos direktorė Goda Misiūnas.

Čikagos lituanistinės mokyklos direktorė Laima Apanavičienė, pristatydama mokyklos veiklą ir apžvelgdama rezultatus, pasidžiaugė, kad mokykla turi labai stiprų tėvelių komitetą. Aktyvus tėvelių komitetas ir atsidavę mokytojai – tai pagrindiniai ramsčiai, nuo kurių priklauso mokyklos sėkminga veikla.

Čikagos lituanistinės ir Lemonto Maironio mokyklos mokytojai bendradarbiaudami su Elena Marcelioniene sukūrė adaptuotą programą JAV lituanistinių mokyklų mokiniams ir šiemet išleido pirmokų vadovėlį ir pratybų sąsiuvinius.

,,Lietuvėlės" mokyklos direktorė pabrėžė, jog lietuvybės puoselėjimas pirmiausiai tenka šeimai. Jei šeima ugdo namuose vaiką lietuviu, tai vaikas, atėjęs į mokyklą, noriai mokysis, kalbės lietuviškai ir bus lietuviu.

Karštą vasaros popietę vaikai su tėveliais linksmai leido laiką prie Spyglio ežero. Kas maudėsi, kas šokinėjo nuo lieptelio ar pavėsyje gaivinosi ledais. Pavakary visus draugėn sukvietė linksmosios estafetės. Keturios vaikų ir tėvų komandos pasivadinusios Lietuvos miestų vardais ,,Vilnius", ,,Kaunas", ,,Trakai" ir ,,Kulautuva" rungėsi bėgimo, rankos miklumo, komandinėse varžybose.

(autorė nepasirašė)

Vaizdinės priemonės gramatikos dėstymui

Prelegentė Amanda Muliolienė ketvirtadienio ryte pristatė kompiuterinę programą - „Vaizdinės priemonės gramatikos dėstymui”. Priemonės turėtų palengvinti mokytojo darbą mokant mokinius lietuvių kalbos gramatikos subtilybių.

Buvo įdomu išgirsti A. Muliolienės prisiminimus ir įspūdžius iš Lietuvos, kurioje ji praleido nemažai laiko dirbdama su šia programa.

Nuoširdus ačiū gerbiamai prelegentei, kad ji pasidalino savo sukaupta informacija ir patirtimi su šio seminaro dalyviais.

Aušra ir Jurgita

Dvikalbystė

Donatas Januta – nuostabus žmogus, mokantis ne tik gerai papasakoti, pateikti informaciją, bet ir gerai vaidinti. Savo paskaitoje apie dvikalbystę, jis kalbėjo apie savo keliones, dalinosi gyvenimo patirtimi ir lietuvybės puoselėjimu įvairių šalių lituanistinėse mokyklose. Vienos iš daugelio minėtų: Kaliningradas, Latvija, Suomija, Estija, Ukraina, Baltarusija ir Lenkija. Visus savo prisiminimus jis įamžino knygoje “Lietuviški takai“. Ši knyga buvo padovanota kiekvienam seminaro dalyviui su autoriaus autografu. Mokytojos buvo labai sužavėtos ir laimingos.

Birutė Blotnys

Neigiama anglų kalbos įtaka mūsų mokinių lietuvių kalbai

Amanda Muliolienė pristatė ypač aktualią temą išeivijos lituanistinėms mokykloms ,,Neigiama anglų kalbos įtaka mūsų mokinių lietuvių kalbai". Jungtinėse Amerikos Valstijose gimę vaikai auga angliškoje aplinkoje, nuolat angliškai kalba su draugais, bendraklasiais, mokytojais, tėveliais. Daugelis vaikų yra gimę mišriose šeimose, todėl ir šeimoje yra kalbama daugiau anglų, nei lietuvių kalba. Pastebime, kad mokinių lietuvių kalba yra skurdi, jie kalba su angliškų akcentu, sakinius pažodžiui verčia iš anglų kalbos, todėl sakiniai tiek gramatiškai, tiek literatūriškai yra neteisingi.

Lituanistinių mokyklų mokytojų darbą ypač palengvino Vidos Augulytės Bučmienės pirmą kartą 1975 metais išleistas praktinis vadovėlis ,,Lietuvių kalbos gryninimo ir turtinimo pratimai". Visas vadovėlis susideda iš paaiškinimų, pavyzdžių ir tiems pavyzdžiams pritaikytų pratimų. JAV gimę vaikai gyvena angliškoje aplinkoje ir mąsto angliškai, verčia sakinius į lietuvių kalbą, todėl reikia padėti jiems teisingai išversti, plėsti jų žodyną. Lietuvių kalba yra labai turtinga, ypač daug veiksmažodžių, todėl verčiant sakinius iš anglų kalbos į lietuvių, svarbu parinkti tinkamus, teisingus žodžius.

Pristatydama temą A. Muliolienė iliustruotais žaismingais pavyzdžiais kompiuteriniame pristatyme parodė pagrindinius lietuvių ir anglų kalbų skirtumus. Visą medžiagą susistemino aptardama pagrindines lietuvių kalbos gramatikos temas. Praktiniais pavyzdžiais palygino, kuo skiriasi angliški ir lietuviški garsai, raidės, kaip tinkamai išversti keliareikšmius angliškus žodžius, tinkamai vartoti įvardžius, sangrąžinius žodžius, prielinksnius. Per savo ilgametę praktiką A. Muliolienė stebėjo vaikų kalbą, jų mėgstamus posakius ir sudarė sąrašą žinotinų lietuviškų žodžių, sakinių konstrukcijų ir išleido lietuvių kalbos pratimų knygelę, kuri labai palengvintų lietuvių kalbos mokymąsi.

Aistė Šulcaitė

Asmeninis žvilgsnis į tautos istorijos eigą Lietuvos 100 – iui artėjant

Dainavos stovyklos svečias istorikas Augustinas Idzelis supažindino seminaro dalyvius su labai liūdnu Lietuvai laikotarpiu. Detaliai papasakojo apie pirmąją Lietuvos okupaciją, apie Rusijos saugumiečių ir kariškių nešvarius sandėrius su kai kuriais Neriklausomos Lietuvos vyriausybės atstovais. A. Idzelis smulkiai papasakojo apie prezidento Antano Smetonos pasitraukimo į Vakarus aplinkybes ir sudėtingą situaciją prie Kybartų – Eitkūnų pasienio punkto tą lemtingą dieną. Apie tai, kaip Kybartų policijos viršininkas Morkūnas pervedė prezidentą per sieną į Vokietiją per pasienio ūkininko Prapuolenio laukus.

Istorikui Augustinui Idzeliui šių įvykių eiga žinoma ne tik iš dokumentų, kurie pokario metu buvo atvežti į JAV. Jam taip pat teko artimai bendrauti ir su šių įvykių dalyviais. Vienas iš A. Idzelio artimų draugų buvo ir prezidento sūnus Julius Smetona. Taigi istorikas galėjo papasakoti ir jam patikėtus asmeninius liudininkų išgyvenimus ir pastebėjimus.

Mokytojams labai patiko linksmas A. Idzelio ir advokato J. Smetonos nuotykis, kurį papasakodamas istorikas norėjo pabrėžti Juliaus Smetonos temperamento ypatumus. Grįžtant namo po vienos bylos Juliaus Smetonos automobiliu, kurioje ponas Augustinas Idzelis vertėjavo, sugedo jų mašina. Automobilį teko palikti mechanikams ir vyrai nusprendė keliauti autobusu. Maršrutiniame autobuse, pilname keleivių, vyrai tęsė pokalbį apie Rusijos inteligentijos įtaką Lietuvos kultūrai. Pakrypus kalbai apie poetą Lermontovą, advokatas J. Smetona staiga pakilo ir rusų kalba, be to stipriai gestikuliuodamas pradėjo deklamuoti poeto eiles. Galime tik įsivaizduoti, kokia buvo kitų autobuso keleivių reakcija.

Esame dėkingi istorikui Augustinui Idzeliui už tikrai reikalingą indėlį išsaugant istorinių įvykių autentiškumą, už taip reikalingų autentiškų dokumentų paskelbimą, pasidalinimą mintimis apie istorijos mokslą JAV ir Lietuvoje.

Diana Zuzindlak

Lietuvių kalbos ugdymo sąsajos I ir II klasėje

Paskaitą vedė knygos autorė iš Lietuvos Elena Marcelionienė, kuri pristatė naują lietuvių kalbos vadovėlį ,,Aš – pirmokas" ir du pratybų sąsiuvinius. Elena Marcelionienė pateikė daug naudingos ir svarbios informacijos, kaip paprastai ir suprantamai, naudojant mažiau teorijos ir daugiau praktikos, mokinti besimokančius lituanistinėse mokyklose išeivijoje.

Buvo malonu pabendrauti po paskaitų prie kavos puodelio, pasikalbėti apie jaunimo švietimo problemas ir jų pasiekimus.

Džiaugiamės suteiktomis žiniomis Lituanistinio švietimo savaitėje Dainavoje, tikimės toliau bendradarbiauti ir semtis žinių.

Renata Kanclerienė, ČLM, Sandra Abrutienė, ČLM

"Lietuvos kalbos ugdymo sąsajos I ir II klasėje."

Elenos Marcelionienės paskaita buvo labai aktuali mūsų Martyno Mažvydo Lituanistinei Mokyklai Minesotoje. Dauguma mokinių mūsų mokykloje yra I ir II klasės lygio.

Pasiūlymus, kuriuos autorė Marcelionienė siūlė:

- Mažiau teorijos.
- Taisyklingai tarti lietuviškus garsus.
- Svarbiausias naudojimas Klausimas/Kalbėjimas/Skaitymas/Pokalbis.
- Vartojimas lietuviškos tautosakos ir literatūtos.
- Įvairios temos pagal amžių.
- Mokyti jauniausius mokinius pavyzdžiais ir garsais.

Dėkojame Elenai Marcelionienei. Minesotos Lituanistinė mokyklėlė džiaugiasi šiuo nuostabiu autorės leidiniu "Aš- Pirmokas".

Margarita Endres

Karpiniai

Rugpjūčio 9-tą dieną Odeta Bražėnienė mus pravedė nuostabią paskaitą apie karpinius. Mes susipažinome, kad pradėti reikia nuo simetrinio kirpimo. Mokytojos sulenkusios lapą pusiau ir nusipiešusios ant jo piešinį mažomis žirklutėmis jį iškirpo. Atlenkusios lapą atgal, visos mokytojos buvo nustebusios gautu rezultatu. Darbai pranoko jų lūkesčius. Net ir toms mokytojoms, kurios galvojo, kad neturi meninių sugebėjimų, labai patiko karpinių užsiėmimas.

Judita Ulciniene

Lietuvių kalbos vadovėlis lituanistinės mokyklos I klasei ,,Aš – pirmokas"

Paskaitos pradžioje Laima Apanavičienė pristatė Eleną Marcelionienę, kuri kilusi iš Marijampolės, baigė žurnalistikos studijas ir garsėja pedagogine praktika Lietuvoje. Ji parašė visiems gerai žinomą lietuvių kalbos vadovėlį ,,Šaltinėlis", skaitinių knygą ,,Mūsų metai", paruošė įvairias metodines priemones mokytojams ir dar daugelį kitų.

E. Marcelionienė pristatė vadovėlio ,,Aš – pirmokas" kūrybinę komandą, kurioje darbavosi L. Apanavičienė (projekto vadovė), E. Marcelionienė (autorė), M. Žuravskaja (dailininkė), L. Timukienė (redaktorė), S. Bosas ir M. Braslauskas (apipavidalininkai ir maketuotojai).

Vadovėlio pagrindinis tiklas – puoselėti ir saugoti lietuvybę. To siekiama vidinės kalbos ugdymo integravimo principu, t.y. vadovėlyje yra integruotos visos lietuvių kalbos ugdymo/si sritys: klausymas, skaitymas, rašymas, kalbėjimas.

Autorė pabrėžė, kad lietuvių kalba iš indoeuropiečių kalbų išsiskiria ilgosiomis ir trumposiomis balsėmis, todėl labai svarbu mokyti vaiką jas taisyklingai vartoti, taip puoselėjant lietuvių kalbos išskirtinumą.

Plačiau analizuojant vadovėlį, buvo pristatyta vadovėlio komplekto (vadovėlis, du pratybų sąsiuviniai, mokytojo knyga) medžiaga. Ji paskirstyta į 33 temas – kiekvienai mokslo savaitei skirta viena tema. Kiekvienai temai skiriami keturi vadovėlio ir pratybų sąsiuvinio puslapiai, kuriuose numatyti ir namų darbai. Tuo tarpu mokytojui pagelbės mokytojo knyga, kurioje metodiniai patarimai bei mokymo gairės padės mokytojui tikslingai planuoti bei vesti pamoką.

Marija Steiblienė

Kaip dirbti su vadovelio "Aš – pirmokas" komplektu

Po Elenos Marcelionienės teorinės paskaitos, buvo pristatyta praktinė paskaita kaip su vadovėliu naudotis. Pačiame pirmame vadovėlio puslapyje yra parodyti sutartiniai ženklai, kurie yra naudojami knygoje:

*atidžiai klausyk

*kalbėk, pasakok

*mokykis skaityti, skaityk

*mokytis rašyti, kurk, piešk

*aiškinkis žodį

*pagalvok

*skaito mokytojas arba mokantis skaityti mokinys

Šie ženklai pagelbėja ir palengvina dirbti ir mokytojui ir mokiniui.

Knyga yra suskirstyta temomis. Kiekviena tema turi naujas raideles, kurios pažymėtos dešinėje puslapio pusėje. Taip pat pateiktas tekstas, kuriame įtraukta naujų žodžių su naujomis raidėmis ir jos yra paryškintos. Mokinys turi galimybę jų ieškoti, atpažinti ir suprasti. Puslapio dešinėje galima rasti žodžius, kurie iškelti iš teksto. Mokytojas ir mokinys gali juos daugiau paanalizuoti ir išsiaiškinti.

Labai svarbi yra garsinė analizė. Autorė tai parodo ryškiuose paveikslėliuose su taškeliais. Jie akcentuoja garsą, kurį turėtų išgirsti mokinys, klausant tariamo žodžio. Atkreiptas dėmesys ir dėl silpnai skaitančių mokinių. Jiems yra skirtas tekstas, kuris yra pabrauktas mėlyna vertikalia linija. Stipresnieji mokiniai gali skaityti likusį tekstą.

Pražvelgus didesnę knygos dalį, struktūra keičiasi. Sunkesni žodžiai nebėra iškeliami atskirai iš teksto, o yra palikti ir išskirti skiemenavimui. Knygoje taip pat gausu žaidimų, dainų, mįslių, kurios yra atliekamos tam tikromis temomis.

Vadovėlis ir pratybų sąsiuviniai yra labai glaudžiai susiję. Pratybų sąsiuviniuose atsispindi įdomios užduotys, ne tik rašyti, bet ir piešti, spalvoti, kirpti.

Su autorės pagalba, visi mokytojai turėjo galimybę vadovėlį ir pratybų sąsiuvinius paanalizuoti, ištirti ir pasiaiškinti turimus klausimus.

Rasa Paliulis

Tradicinė lietuvių grafika: karpiniai, lino ir medžio raižiniai.

Paskaitos pradžioje O.Bražėnienė paminėjo, kad kalbėti apie meną yra labai neįdomu, meną reikia pamatyti.

Paskaitos tema buvo ne apie profesionalų meną, o apie tradicinį, papročių meną ir kaip svarbu kalbant apie lietuvybę ne tik išlaikyti ir vaikus mokinti kalbos, bet ir perduoti tradicinį meną: medžio raižinius, lino raižinius ir karpinius.

Medžio raižiniai.

Pirmieji aptinkami 19a. Žemaitijoje, ypač Kretingoje. Šiuo metu Lietuvoje yra tik keletas likusių gyvų meistrų.

Įdomu tai, kad medžio raižinių temos yra išskirtinai sakralinės, tuos dirbinius pardavinėdavo prie bažnyčios, jie nebuvo labai brangūs.

Daug ir labai gražių medžio dirbinių yra Nacionaliniame muziejuje, vis žadama išleisti jų knygą, tačiau…nelieka tam pinigų.

Lino raižiniai.

Visų pirma, lino raižiniai neturi jokio ryšio su linu. Tai yra linoleumo raižiniai, technika labai panaši į medžio raižinius, tik vietoj medžio lentelės naudojamas linoleumas, skaptukas, volelis su dažais. Skirtumas tik, kad spausti galima su presu, specialia mašina, ir tai yra lendviau negu su šaukštu, kaip spaudžiamas medis.

Karpiniai.

Karpiniai kaip ir medžio ir lino raižiniai yra priskiriami grafikos rūšiai. Jie yra karpomi žirklutėmis, kartais ir peiliuku. Žinoma, kad jau 19a. pabaigoje moterys Lietuvos kaimuose mėgo pasipuošti savo namus užuolaidėlėmis, kirptomis iš popieriaus, apie 1950-1960m. dvi menininkės juos išpopuliarino.

Dažniausiai savo darbuose autorė vaizduoja šventuosius, angelus, dvarus, paukščius, kryžius, ornamentus ir kitus lietuviškus motyvus, dažniausiai paimtus, kaip ji pati sako, iš vaikystės kaimo, lauko prisiminimų.

Gražina Šerniuvienė

Prezidento Smetonos pasitraukimas ir krašto okupacija

Pristatant paskaitos autorių Augustiną Idzelį, mano dėmėsį patraukė jo profesionalus išsilavinimas net trijose srityse – istorijoje, geografijoje ir teisėje. Taip pat buvo smagu sužinoti, kad išsilavinimą Idzelis gavo ir daug metu gyveno Klivlende, kur ir aš gyvenu jau 19 metų. Tai mano širdyje buvo lyg pagyrimas Klivlendui.

Šioje paskaitoje A. Idzelis kalbėjo apie tikrai sudėtingą ir jam svarbų 1939-1941 metų laikotarpį Lietuvos istorijoje, kai Lietuva neteko nepriklausomybės. Apie šio laikotarpio sovietinius nusikaltimus Lietuvai, Idzelis šiuo metu rašo knygą. Buvo paminėta visa eilė knygų, kuriomis remiantis, bus parašyta knyga. Mano dėmėsį patraukė Smetonos asmeninio sekretoriaus Merkelio knyga „Smetona“, knygos apie paskutinį Lietuvos vyriausybės posėdį, Jono Leono „Lietuvių Archyvo“ penktas tomas, kuris net nebuvo išleistas.

A.Idzelis paminėjo, kad jo tėvai sakydavo, jog prieškarinėje Lietuvoje mokytojai buvo labai gerbiami. 1940-jų metų vasarą, mokytojų suvažiavime Kaune, mokytojai nepasiduodami giedojo Lietuvos tautinę giesmę. Į mokytojus tarybinė valdžia žiūrėjo kaip į tautos priešus. Daug jų turėjo pasitraukti į Vokietiją. Po Antrojo pasaulinio karo. Vokietijoje pabėgėlių stovyklose mokytojai atliko svarbų vaidmenį mokindami vaikus.

Vijeta Venckienė

Vakaronė „ Duonelės kelias“.

Labai labai karštą ketvirtadienio pavakarę, visi stovyklautojai susirinko į vakaronę „Duonelės kelias“. Nuotaikinga mokytojų atliekama „Kepurinė“, puikus Auksės Motto pasakojimas apie ilgą duonelės kelią, kol ji patenka ant mūsų stalo, linksmi vedami muzikės Jolantos Ignatovos rateliai, vakaronę padarė nuotaikinga ir įsimintina. O kur dar mokytojų pagamintos vaišės ...„Pakelk, sūnau, duonelę, ji – šventa“...

Vytautė Bilevičius

Vakare į ,,Baltųjų rūmų“ salę sugūžėjo ir dideli, ir maži. Bendraminčiai susirinko į susikaupimo vakarą, skirtą Sibiro tremtiniams.

Renginyje skambėjo jaudinantys eilėraščiai, skambios dainos, bei skaudūs prisiminimai apie tremtį. Klausytojus iki ašarų sujaudino kun. Liudo Miliausko istorinė paskaita.

Vaikai su savo darytais mediniais kryželiais nukeliavo į Dainavoje esantį Kryžių kalnelį. Vakaro staigmena – prezidento Valdo Adamkaus sveikinimas stovyklautojams. Renginys užsibaigė filmu „Ekskursantė“.

Eva Athari

Mintys apie Dainavos stovyklą

Kaip Baltijos jūros bangos, vieną po kitos atneša gintaro gabaliukus, taip ir lietuviai atkeliavę į Ameriką, kiekvienas turi aukso vertę. O aš gintarėlis, kuris gimė čia - Amerikoje. Mano seneliai perkėlė savo šeimas (ir mano tėvus) į Ameriką po Antrojo pasaulinio karo, mokino lituanistinėse mokyklose ir dalyvavo Lietuvos bendruomenėse, puoselėjo lietuviškumą – kalbą, tautą, įpročius, meilę. Dabar aš seku jų pėdomis. Jaunystėje važuodavau į jaunučių ateitininkų stovyklas Dainavoje. Dainavoje aš visada jaučiausi lyg pabuvojusi Lietuvoje. Man buvo labai svarbu išsaugoti lietuvybę. Dabar vėl praleidau savaitę Dainavoje su mokytojais ir savo sūnumis ... Per šią savaitę aš pasisėmiau stiprybės ir žinių, o mano vaikai jaučiasi tarsi pabuvoję Lietuvoje.

Audra Rudytė - Martyno Mažvydo Lituanistinė Mokykla.

Vakarinės programos

Kiekvieną vakarą po seminaro užsiėmimų „Dainavoje“ vyko kultūrinė programa. Šiemet, kaip ir praėjusioje stovykloje, vakarinėms programoms vadovavo New Jersey lituanistinės mokyklos „Lietuvėlė“ steigėja ir vadovė Auksė Motto. Šiuo metu Auksė yra nauja JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė .

Šiais metais Auksė sukvietė į susipažinimui skirtą vakarą, linksmąsias estafetes:

„Nesugaunamieji ir nenugalimieji“

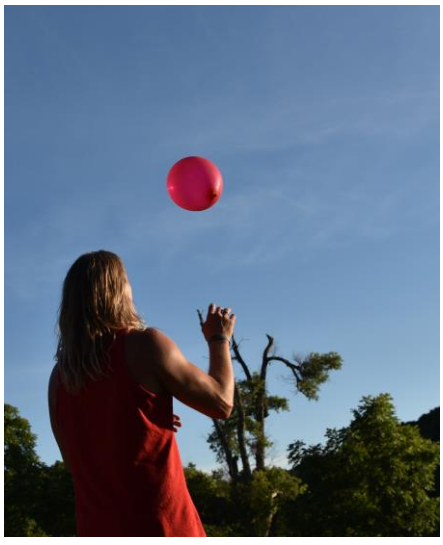

Eina mūsų laikai
lyg mokyklon
vaikai ankstų rytą
ir į kaimą laiškai
atkeliauja
širdim parašyti.
„Mes gyvenam gerai,
taigoje
kedro riešutus renkam.
Čia geri aitvarai,
prijaukintom
lietuviškom rankom...

Vakaronė: „Jei laimė nebūtų lydėjus”

Renginys buvo skirtas pirmojo masinio Lietuvos gyventojų trėmimo į Sibirą, vykusio 1941 metais birželio 14-18 dienomis, atminti.

Kun. Liudas Miliauskas

Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapijoje kunigas Liudas Miliauskas atšventė tarnystės 10- metį.. Pirmosios kun. L. Miliausko pamaldos įvyko dar senojoje Tėviškės parapijos bažnyčioje, Čikagoje, 2005 m. laprikričo 27 d.
Kunigas L. Miliauskas iš pat pradžių įsijungė ne tik į parapijos veiklą, bet tapo aktyviu lietuvių bendruomenės nariu. Jis keletą metų vedė dvasinio ugdymo pamokas Čikagos lituanistinėje mokykloje, kuri įsikūrusi Jaunimo centre, yra Mažosios Lietuvos draugijos fondo narys, talkininkauja Socialinės ir dvasinės pagalbos draugijos ,,Paguodos telefonui“, skelbdavo Dievo žodį radijo laidos ,,Margutis II“ religinės valandėlės metu. Jo dėka parapijoje veikia sekmadieninė mokyklėlė patiems mažiausiems parapijiečiams.
Reikia paminėti jo stiprų ryšį su Lietuva – ne tik su Lietuvių evangelikų liuteronų bažnyčia. Lietuvoje veikia jo įkurta, kasmet organizuojama jaunimo stovykla Vanaguose, kuri kitais metais švęs savo 20- metį.

„Duonelės kelias“

Atėjusiems į vakaronę „Duonelės kelias“ visiems buvo gera prisiminti, kokį kelią nukeliauja rugio grūdas iki kol atsiranda ant mūsų stalo.

Tinginio valgoma verkia duonelė.
Ant mano delno ji verkt negali.
Aš viską dirbsiu, ką tik mokėsiu,
Per visą savo dienelę šviesią.

Auksė sukvietė į “TALENTŲ VAKARĄ”

Kaip ir pernai Auksė subūrė į būrį “Talentų” vakarui ir vėl stebėjomės, kiek daug ir įvairių talentų susirinko.

PRIE LAUŽO SKAMBĖJO DAINOS

Vaikų programa

Stovyklos programoje augame ir bręstame—kaip lietuviukai, vadovai, draugai.

Šiais metais vaikų programai vėl vadovavo Asta Čiuplinskienė. Asta yra trijų vaikų mama. Yra patyrusi vadovė, daug metų vadovavusi/ organizavusi ateitininkų stovyklose Dainavoje, taip pat ir Lietuvoje (Pavištyty, Lazdijuose ir Panevėžy--Berčiūnuose). Pagal profesiją yra pradinės mokyklos mokytoja. Mokytojavo Maironio mokykloje Lemonte daugiau, kaip 10 metų. Dabar dirba direktorės pavaduotoja.

Kol mokytojai dalyvavo seminaro programoje, jų vaikams buvo paruošta turininga, smagi programa. Jaunų, energingų vadovų globoje, vaikai dalyvavo įvairiuose užsiėmimuose: būreliuose mokinosi tautosakos, rankdarbių, pažino gamtą ir daug sportavo. Iš anksto paruoštą koordinatorės Astos programą, šauniai įgyvendino būrys jaunųjų vadovų, o jie tuo pačiu tobulino savo vadovavimo/mokytojavimo įgūdžius.

VAIKŲ PROGRAMOJE : Įdomioje ir linksmoje rytinio pasisveikinimo programoje vaikai dainavo dainas, minė mįsles, šoko šokius, žaidė įvairius žaidimus.

VAIKŲ PROGRAMOJE : Sporto užsiėmimuose jauni stovyklautojai rungėsi estafetėse, žaidė su parašiutu, Frisbee, Tae Kwon do ir daugybę kitų žaidimų.

VAIKŲ PROGRAMOJE : Rankdarbių užsiėmimuose vaikai mokinosi kaip atlikti darbelius panaudojant gamtos gėrybes ir kitas natūralias priemones.

VAIKŲ PROGRAMOJE : Gamtos/tautosakos užsiėmimuose vaikai galėjo patobulinti savo žinias apie medžius, gėles, vabzdžius, suakmenėjusias iškasenas, taip pat turėjo galimybę klausysis dar negirdėtų pasakų ir jas vaidinti.

Lietuviškai besimokinančių programa

37 metus dirbo administracinį darbą financinėje srityje.

12 metų vedėjavo Omahos Lituanistinėje mokykloje.

6 metus buvo JAV LB Taryboje.

Buvusi Čikagos skyriaus Akademikų skautų vadovė.

29 metus moko lietuviškai besimokinančius suaugusius, iš kurių pastaruosius paskutinius metus vadovauja šiai programai.

Aušrelė Sakalaitė

Silvija Radvilienė

25 metus mokytojavo Amerikos mokyklose.

11 metų mokytojavo Maironio LM Lemonte.

Yra dirbusi ispanų ir anglų kalbų dėstytoja, turi patyrimo su silpnesnių sugebėjimų mokiniais.

Dirbusi su jaunimu įvairiose jaunimo organizacijose ir stovyklose.

Šiuo metu dėsto lietuvių kalbos klasę suaugusiems Maironio LM Lemonte.

Lietuviškai besimokančių mintys :

Bob Harrison (Robertas Aršauskas)
Mėgstamiausias žodis – sportuoti.
Kitų metų vasarą aš ruošiuosi su savo giminaičiais Lietuvoje švęsti mano 75-metį. Atvažiavau į Dainavą, kad lietuvių kalbos kursuose patobulinčiau savo gimtąją lietuvių kalbą.

Doug Komer
Dainavos stovykloje mes turime galimybę sutikti daug talentingų, energingų ir šiek tiek ,,pamišusių“ dėl lietuvių kalbos, tradicijų, dailės, muzikos ir istorijos bičiulių. Stovyklos aplinka yra spalvinga, kupina grožio, natūralios gamtos ir ramybės. Aš atvykstu čia ir dėl sveiko, gardaus maisto bei susitikti su savo senais bičiuliais.

Len Barcausky
Mėgstamiausias lietuviškas žodis – močiutė.
Studijuodamas lietuvių kalbą Dainavos stovykloje, aš tarytum persikeliu į savo vaikystę rytinėje Pensilvanijos valstijoje. Kai aš užmerkiu akis, besiklausydamas lietuvių kalbos ir dainų, mintimis aš persikeliu į mano tetos ir dedės namus Shenandoah, o maldose girdžiu savo močiutės balsą.

Stephanie and Mia Carbaugh
Mėgstamiausias žodis – nuostabu!
Dukra ir aš labai apsidžiaugėme, kai žurnale ,,Bridges“ perskaičiau žinutę apie ruošiamą stovklą Dainavoje. Kadangi Mia yra gimusi Lietuvoje, ji labai nori išmokti lietuvių kalbą, susipažinti su lietuviška kultūra ir tradicijomis. Dainava yra nuostabi vieta visa tai įgyvendinti. Visi Dainavoje – tiek darbuotojai, tiek mokytojai, tiek mokiniai – širdingai ir šiltai sutiko mūsų šeimą. Dėkui!

Napasirašęs
Mano abiejų senelių šeimos emigravo iš Lietuvos. Mano tėvai kalbėjo lietuviškai, bet manęs niekad neišmokė. Augdamas aš girdėjau daug kalbančių lietviškai, tačiau nieko nesuprasdavau. Ir dabar aš vis dar „girdžiu“ lietuvių kalbą savo mintyse ir noriu pagaliau ją išmokti.

David Tamulevich
Mėgstamiausias žodis – sveikas!
Džiaugsmas, bendruomenė, draugai – tiek seni, tiek nauji. Dainava tapo tarytum šeimos susitikimas, kurio aš kasmet laukiu.

Jonas Petraitis
Mėgstamiausias žodis – alus.

Chris Urbonas (Fables)
Kiek džiaugsmo!

Clay Uvick ir Susan Uvick, Katie Uvick, Renata Uvick
Mėgstamiausias žodis – skanaus.
Pirmą karta su šeima į Dainavą atvykome 2006 metais. Kadangi planavome įsivaikinti vaiką iš Lietuvos, atvažiavome, kad pramoktume lietuvių kalbos. Netrukus tarp besimokančiųjų ir mokytojų mes atradome daug naujų draugų. Nors vaiką sėkmingai įsivaikinome jau atvykstant į Dainavą prieš kelerius metus, vis dar atvažiuojame į Dainavą, kur toliau giliname savo lietuvių kalbos žinias. Dar prieš atvykstant į Dainavą mes labai svajojame apie būsimą susitikimą su savo draugais ir apie tai, kaip smagiai praleisime kartu savaitę. Mano vyriausioji dukra dabar talkina tautinėje stovykloje, o Dainava jos širdyje bus amžinai. Mano jauniausioji kaskart išmoksta vis daugiau ir daugiau lietuviškų žodžių bei sužino apie lietuviškas tradicijas. Dainava mums yra nuostabi vieta, kurioje mes ir toliau galime puoselėti savo lietuvišką dvasią.

Barbara (Damasevičius) Hiranpradist
Mėgstamiausias žodis – Šiluva.
Aš norėčiau toliau tęsti savo mokslus apie mano šalies praeitį, įskaitant ne tik kalbą, bet ir lietuvišką muziką, tautinius šokius. Nuostabi aplinka, susitikimas su senais ir naujais draugais – visa tai sukuria nuostabią Dainavos aplinką.

Šimtas veidų susirinko,
Net žalia girelė linko.
Pakalbėję, pasitarę,
Čia stovyklą jie padarė.

Vilma Alkhas nuo pat ryto
Mūs svetelius pasitiko.
Kiti triūsė, puošė, ruošė,
Šią stovyklą, šitą grožį.

Argi laikas ne puikus?
Šoktum tryptum čia pas mus.
Darom šitą šaunią seką
Beveik šešiasdešimt metų!

Laima P.- mūsų finansai,
Viskas suruošta iš anksto.
Auksė Motto - pažiba!
Laukė puiki stovykla.

Susirinko prelengentai,
Mokytojai ir studentai.
Marcelionienės pirmokas
Yra visiškai ne juokas.

Darėm keletą menų,
Karpėm gausiai karpinių,
Minkėm molį, gražius šaukštus,
Ach, tas Mindaugas Braslauskas...

Nėr Jolantos - nėr dainų
Ir rimtų, ir linksmesnių.
Ji armonika mums grojo
O visi - rankutėm plojo.

O jau laužo to didumas,
O vainikų tų gražumas.
Šokiai, dainos, estrada,
Suskambėjo Dainava!

Bet ar žinote vaikeliai
Koks yra duonelės kelias?
Sėti, pjauti, kulti,malti,
Minkyt, kepti ir suvalgyt.

Aš stovykloje lankiausi
Ir radau čia būrį gausų.
Lietuvaičių išmintingų
Ir darbščių ir abejingų.

Mes sugrįžkim, susitikim,
Žemėj pėdsaką palikim...

Rasa Paliulis - Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla

43-oji lituanistinio švietimo savaitės vadovybė
43rd Lithuanian Heritage School Teachers' Conference Staff

JAV LB Švietimo tarybos ko-pirmininkė ---------- *Lithuanian Educational co- chair*	Auksė Motto
Stovyklos viršininkė ……..……. *Camp Directors*	Audronė Elvikienė
Komendantas …… *Camp Operations Manager*	Paulius Apanavičius
Kursų savaitės organizacinis komitetas ……. *Organizing Committee*	Audronė Elvikienė Laima Apanavičienė Auksė Motto Laima Petroliūnienė Aušrelė Sakalaitė Kristina Vyšniauskienė Vilma Alkhas
Mokytojų kursų vadovė …… *Teacher Conference Coordinator*	Laima Apanavičienė
Mokytojų kursų vadovės padėjėja ……... *Teacher Conference Assistant Coordinator*	
Akademinės programos pravedėjai …… *Workshop presenters*	Elena Marciulionienė (Lietuva) Odeta Bražėnienė (Lietuva) Amanda Muliolienė Augustinas Idzelis, Donatas Januta
Lietuviškai besimokančių vadovė …… *Lithuanian language course Coordinator*	Aušrelė Sakalaitė
Lietuviškai besimokančių mokytojai …… *Lithuanian language course teachers*	Silvia Radvilienė Aušrelė Sakalaitė
Vaikų programos koordinatorė…….. *Children's Activities Director*	Asta Čuplinskienė
Vakarinių programų koordinatorė	Auksė Motto

……. *Evening Program Coordinator*	padejėjaVilma Sekona
Šeimininkės …… *Camp Chefs*	Zita Kušeliauskienė Bronė Abromauskienė
Ūkvedžiai ---------- *Food Service Coordinator*	Rita Kušeliauskaitė Egidijus Kancleris
Vaikų programos vadovai ……... *Children's Camp Counselors and helpers*	Viktoras Rušėnas (vyr. vadovas) Eristida Butkevičiūtė Brigita Kanclerytė Lukas Pekorius Tomas Misiūnas Marius Mereckis Nora Klein Karolina Ūsevičiūtė Urtė Balčiūnaitė – padejėja Sigita Čuplinskaitė – padejėja Valentina Shlechticova – padejėja
Virtuvės vadovai ……. *Kitchen helpers*	Emilis Vyšniauskas Darius Acuna Vejas Čuplinskas Deimantas Gilys
Menas …… *Art*	Odeta Brazėnienė, Paulina Bražėnaitė Mindaugas Braslauskas
Akordeonistė……..…… *Accordionist*	Jolanta Ignatova
Rytinė mankšta …….. *Morning Exercise*	Paulius Apanavičius
Registracija ……..…… *Registration*	Vilma Alkhas Laima Petroliūnienė
Fotografė…… *Media Coordinator*	Kristina Vyšniauskienė
Spaudos koordinatorė/ sekretorė/ laikraštėlis …… *Print Media Coordinator*	Kristina Vyšniauskienė
Iždininkė ……... *Treasurer*	Laima Petroliūnienė
Kelionių koordinatorė …….. *Travel Coordinator*	Vilmas Alkhas

DĖKOJAM

RĖMĖJAMS:

- Lietuvių fondui
- LR švietimo ir mokslo Ministerijai
- Lithuanian heritage school
- Rotary klubui
- Donatui Janutai
- Pasaulio lietuvių centrui

Už skanų maistą

Už žinias ir naujas idėjas

Už vaikų priežiūrą ir ugdymą

Už stovyklos organizavimą